

Kvalifikationskrav beslutade 2021-06-21

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
Gemensamma grunder anläggning					
ARBETSMILJÖ, HÄLSA OCH SÄKERHET	Arbetsmiljö grund	Ska kunna beskriva arbetsmiljölagar och regler, praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete.	Ska kunna förklara den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Ska kunna förklara individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö, det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Ska kunna förklara arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande utbildning.	Ska kunna tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen. Ska kunna medverka i ett kontinuerligt arbetsmiljöarbete för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö. Ska kunna upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning.	Ska självständigt kunna planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Ska självständigt kunna ta ansvar för att säkerställa sin egen och andras arbetsmiljö, samt bedöma risker. Ska under handledning kunna upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning.
	L – ABC	Ska kunna beskriva första hjälpen vid olycksfall. Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring nödlägesrutiner, första hjälpen, förebyggande brandskydd och elsäkerhet.	Ska kunna förklara rutiner och första hjälpen vid olycksfall och brandskyddsarbete. Ska kunna förklara hur HLR utförs på person med hjärtstopp.	Ska kunna medverka vid första hjälpen och olycksfall på arbetsplatsen.	Ska självständigt kunna agera vid olycksfall på arbetsplatsen.
	Brandskydd och elsäkerhet	Ska kunna beskriva förebyggande brandskydd och elsäkerhet.	Ska kunna förklara rutiner kring brandskydd och elsäkerhet.	Ska kunna vara delaktig och medverka i det dagliga arbetsmiljö- och säkerhetsarbetet och agera vid olycksfall eller brand på arbetsplatsen.	Ska självständigt kunna agera och medverka i det dagliga säkerhetsarbetet gällande brandskydd och elsäkerhet.
	Psykosocial arbetsmiljö	Ska kunna beskriva den psykosociala arbetsmiljön och vilka faktorer som kan påverka individen i sitt arbete. Ska kunna grundläggande uttryck på engelska för kommunikation kring psykosocial arbetsmiljö.	Ska kunna förklara hur olika faktorer påverkar den psykosociala arbetsmiljön och hur det berör den enskilde individen i sitt arbete t.ex. mobbing, psykisk ohälsa, hemförhållanden, missbruk.	Ska kunna medverka i arbetet med den psykosociala arbetsmiljön på arbetsplatsen och ha ett inkluderande bemötande.	Ska självständigt kunna och i samverkan med arbetsgivare och kollegor kunna verka för en god psykosocial arbetsmiljö.
	Ergonomi och praktiskt förebyggande arbetsmiljöarbete	Ska kunna beskriva hur kroppen påverkas av felaktiga belastningar eller arbetsställningar (ergonomi). Ska kunna beskriva risker på arbetsplatsen, t.ex. yt tre förhållanden och hur man förebygger dessa genom riskanalys och aktivt arbetsmiljöarbete.	Ska kunna förklara sambandet mellan ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden för att minska risken för arbetsskador. Ska kunna förklara skyddsronnd, det egna ansvaret att använda skyddsutrustning.	Ska kunna utföra arbetet på ett ergonomiskt korrekt sätt. Ska kunna upprätta och följa en enkel riskanalys/riskbedömning.	Ska självständigt kunna bedöma risker. Ska under handledning kunna upprätta och självständigt följa en riskanalys/riskbedömning.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska kunna beskriva olika ergonomiska hjälpmedels funktion och användningsområden. Ska kunna beskriva personlig skyddsutrustning.		Ska kunna använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning.	Ska självständigt kunna använda ergonomiska hjälpmedel och personlig skyddsutrustning i dagligt arbete.
	Lyftteknik och kommunikation	Ska kunna beskriva lyftteknik och lastkoppling i samband med transport och lyft av material utifrån regelverk för säkra lyft. Ska kunna beskriva kommunikationshjälpmedel på arbetsplatsen.	Ska kunna förklara säkerhet och risker vid lyftteknik och lastkoppling. Ska kunna förklara hur kommunikation sker med andra på arbetsplatsen med hjälp av olika kommunikationshjälpmedel.	Ska kunna söka information kring regelverk för säkra lyft. Ska kunna kommunicera med andra på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.	Ska under handledning kunna använda rätt lyftteknik och lastkoppling vid transporter och lyft på ett säkert sätt. Ska självständigt kunna kommunicera på arbetsplatsen med givna kommunikationshjälpmedel.
	Omgivande risker	Ska kunna beskriva omgivande risker på arbetsplatsen.	Ska kunna förklara risker vid t.ex. arbete på höjd, schaktarbete, rasrisker, kastrisker, höghöjdsarbete, hängande last och föremål i rörelse.	Ska kunna observera och värdera risker i samband med aktuella arbeten.	Ska självständigt kunna delta i säkerhetsarbetet.
ARBETSPLATSENS ORGANISATION	Arbetsplatsens organisation	Ska övergripande kunna beskriva arbetsprocessens olika skeden med aktörer och entreprenadformer. Ska övergripande kunna beskriva parternas roll på arbetsmarknaden, avtal och lagar som reglerar anställningen (kollektivavtal, utbildningsavtal och avtalsprinciper), arbetsplatsens försäkringar. Ska kunna beskriva arbetsplatsens olika yrken och roller, grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Ska kunna förklara byggprocessens genomförande och entreprenadsansvar. Ska kunna förklara partsförhållandena med anställningsavtal samt kollektivavtal. Ska översiktligt kunna förklara projektering, produktion och förvaltning.	Ska kunna inhämta relevant information om parternas roll på arbetsplatsen. Ska kunna hur avtal styr rättigheter och skyldigheter på arbetsplatsen. Ska kunna avgöra och utföra sin del av arbetet i den aktuella entreprenadformen.	Ska självständigt kunna ta ansvar för att verka inom gällande avtal. Ska självständigt kunna avgöra om arbetsmomentet är i fas med byggprocessen.
	Arbetsgivare och arbetstagare	Ska kunna beskriva roller och ansvar arbetsplatsen.	Ska kunna beskriva den egna rollen på arbetsplatsen. Ska kunna förklara BAS-U och BAS-P	Ska kunna söka upp arbetsmiljöansvarig.	
	Avtal och regelverk	Ska känna till regelverk kring arbetsmiljöavtal, arbetsmiljör regler (AFS), arbetsmiljöorganisation och syftet med arbetsmiljöplan. Ska känna till behörighetsgivande kurser formulerade av myndigheter och verk inom anläggningsområdet.	Ska kunna förklara den prioritet som arbetsmiljö och säkerhet har på arbetsplatsen. Ska kunna förklara individens ansvar för att säkerställa sin egen och andras goda arbetsmiljö.	Ska kunna planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Ska kunna söka reda på och tillgodogöra sig information ur Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande säkerheten på arbetsplatsen.	Ska självständigt kunna ansvara för att följa gällande avtal. Ska självständigt kunna planera och på ett säkert sätt utföra arbete i daglig produktion. Ska självständigt kunna avgöra om man har rätt behörigheter för arbetsuppgifterna i daglig produktion.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska kunna beskriva regler och myndighetsbeslut som styr arbetet, kontroller, kvalitetskrav och besiktning.	Ska kunna förklara arbetsmiljöarbetet och det egna ansvaret i att följa den upprättade arbetsmiljöplanen. Ska kunna förklara arbetsuppgifter som kräver behörighetsgivande certifikat.		
	Arbetsmiljö och säkerhet - allmänt	Ska kunna beskriva de risker som finns vid maskinarbete samt förebyggande säkerhetsarbete vid arbetsplatsen. Ska kunna beskriva det förebyggande arbetet med hälsa, miljö och säkerhet.	Ska kunna förklara samband mellan regelverk, personlig säkerhet och riskbedömning för att minimera tillbud. Ska kunna förklara hur och var man rapporterar tillbud.		
	Branschregelverk	Ska kunna beskriva var man finner information om utförande av vanliga byggtekniska lösningar såsom AMA-systemet, materialinstruktioner och myndighetskrav.	Ska kunna förklara hur man finner information om det aktuella arbetet.	Ska kunna inhämta relevant information utifrån AMA-Systemet och överföra i praktiken.	Ska under handledning kunna använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbete.
ANLÄGGNINGSPROCESSEN	Anläggningsprocessen	Ska kunna beskriva anläggnings- och husbyggnadsprocessens olika skeden, entreprenadformer och aktörer. Ska kunna beskriva arbetsplatsens olika yrken och inbördes roller samt grunderna för samverkan i arbetslag och med olika yrkesgrupper.	Ska kunna förklara anläggnings- och husbyggnadsprocessens olika moment och genomförande. Ska kunna förklara projektering, produktion och förvaltning.	Ska kunna avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning och i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Ska kunna söka information om anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.	Ska med visst stöd kunna planera och utföra sitt arbete i samverkan med andra arbetslag och yrkesgrupper. Ska under handledning kunna redogöra för anläggningsprojektering, produktion och förvaltning.
	Tillståndsprocesser	Ska kunna beskriva tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Ska kunna förklara olika tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete. t.ex. bygglov, TA-planer, tillståndsprocesser, hos olika myndigheter.	Ska kunna avgöra och utföra arbetsmoment i rätt ordning utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.	Ska med visst stöd kunna planera och utföra sitt arbete utifrån tillståndsprocesser som rör bygg- och anläggningsarbete.
	Digitalisering	Ska kunna beskriva förekommande digitala hjälpmedel i byggprocessen.	Ska kunna förklara hur digitala hjälpmedel integreras i byggprocessen, som t.ex. GPS, digitala ritningar, Byggnadsinformationsmodeller (BIM).	Ska kunna använda digitala hjälpmedel i olika arbetsmoment. Ska kunna ta fram och använda nödvändig information för det aktuella momentet.	Ska under handledning kunna använda olika digitala hjälpmedel i arbetet. Ska självständigt kunna använda informationen från olika typer av digitala bygghandlingar som grund för att utföra arbetet.
	Geologi / Geoteknik	Ska kunna beskriva jord- och bergarters egenskaper, funktion och hantering.	Ska kunna förklara hur jord- och bergarters egenskaper och struktur påverkar arbetet, t.ex. morän, silt, sand, grus.	Ska kunna särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.	Ska självständigt kunna särskilja och känna igen vanligt förekommande berg- och jordarter, samt hantera och lagra jord- och bergmaterial.
	Grundvatten	Ska kunna beskriva risker med arbete som berör grundvatten.	Ska kunna förklara konsekvenser, t.ex. vid grundvattenändring, spridning av föroreningar och markstabilitet.		

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Ballastens användningsområden och kvalitet	Ska kunna beskriva olika typer av ballast, deras kvalitet och användningsområden, vilken typ som kan användas var och när samt skillnader i ballastens kvalitet.	Ska kunna förklara ballastmaterial gällande skillnader på retur natursten och bergkrossmaterial och deras respektive användningsområden.	Ska kunna använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.	Ska under handledning kunna använda rätt ballastmaterial i förhållande till användningsområde.
	Täktverksamhet	Ska övergripande kunna beskriva regler, miljökrav och lagstiftning avseende tillstånd för återställning av grus- och bergtäkt.	Ska kunna förklara regler, miljökrav och lagstiftning för tillstånd om återställning av grus- och bergtäkt.		
BYGGHANDLINGAR	Bygghandlingar Rit- och mätteknik för anläggning	Ska kunna beskriva olika typer av bygghandlingar och deras status enligt byggbranschens standardavtal; bestämmelser, ritningar, byggbeskrivningar, AMA och AB. Myndigheters regelverk, lagar t.ex. Arbetsmiljölagen.	Ska kunna förklara bygghandlingarnas roll och funktion i byggprocessen. Ska kunna förklara konsekvenserna av att inte följa regelverk och avtal (vite, bötesföreläggande).	Ska kunna inhämta information ur kontrakt, avtal, AMA och regelverk.	Ska med visst stöd kunna använda information som grund för att utföra arbete.
	Ritningsläsning	Ska kunna beskriva skalor, vyer, ritningstyper, specifikationer, symboler, digital ritningsläsning, ritningshuvud och revideringar enligt aktuell standard, t.ex. Bygghandlingar 90.	Ska kunna förklara byggritningens utformning och uppbyggnad, samt digital utrustning för olika arbetsområden.	Ska ur ett ritningsunderlag kunna ta fram, använda och förstå nödvändig information för det aktuella momentet.	Ska självständigt kunna använda informationen från olika typer av bygghandlingar som grund för att utföra arbetet, både digitalt och analogt.
MATERIAL OCH YTTRE MILJÖ	Material	Ska kunna beskriva anläggningsmaterial utifrån användningsområde, kvalitet, egenskaper, kostnader, hälso- och miljöaspekter	Ska kunna förklara materials egenskaper och koppling till funktion, användningsområde och miljöpåverkan, t.ex. rörmaterial, ballast.	Ska kunna välja rätt material utifrån konstruktion, funktion och föreskrifter/produktblad och utföra arbete utifrån miljölagstiftningens bestämmelser beträffande landskapsvård och marktäkt.	Ska under handledning kunna välja rätt material och utföra arbetet utifrån miljölagstiftningens bestämmelser.
	Hållbart byggande	Ska kunna beskriva begreppet "hållbart byggande".	Ska kunna förklara de olika aktörernas roll i en bygg- och anläggningsprocess för ett hållbart byggande.	Ska kunna bidra till ett hållbart byggande inom t.ex. materialhantering, förbrukning, återanvändning och hantering av restprodukter.	Ska självständigt kunna verka för ett hållbart byggande.
	Förorenad mark	Ska kunna beskriva innebörden med förorenad mark	Ska kunna förklara begreppet förorenad mark samt tillvägagångssätt vid misstanke om förorening.	Ska kunna reagera på schaktmassor och markens förorening, via lukt och syn.	Ska under handledning kunna bedöma markens förorening.
	Omgivningspåverkan	Ska kunna beskriva omgivningspåverkan	Ska kunna förklara faktorer som påverkar omgivningen. T.ex. Byggnadsverk, ledningar, geologi och tredje man.	Ska kunna utföra en riskbedömning	Ska under handledning kunna utföra en riskbedömning.
	Avfallshantering, källsortering och återvinning	Ska kunna beskriva källsortering och återvinning av material på en byggarbetsplats.	Ska kunna förklara materials egenskaper med fokus på hållbarhet, funktion och användningsområden.	Ska kunna utföra källsortering och återvinning på byggarbetsplatser.	Ska självständigt kunna hantera material i byggprojektets olika skeden.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		<p>Ska övergripande kunna beskriva skillnaden mellan olika farosymboler och avfallsfraktioner.</p> <p>Ska kunna beskriva miljöledningssystem och principer för kretslopp och återvinning.</p>	<p>Ska kunna förklara byggmaterialens miljöpåverkan och individens egna ansvar.</p> <p>Ska kunna förklara grunderna i ISO 14000.</p> <p>Ska kunna förklara miljörisker som är förenade med användning av bränsle, oljor och kylvätskor.</p>	<p>Ska på ett säkert sätt kunna hantera produkter och material enligt säkerhetsdatablad och farosymboler.</p>	
MASKINER OCH VERKTYG	Verktyg och maskiner	<p>Ska kunna beskriva hur man handhar och vårdar verktyg, maskiner och deras användningsområden, utifrån ställda förkunskaps- och arbetsmiljökrav. Ska kunna de engelska översättningarna för de vanligast förekommande verktygen och maskinerna.</p> <p>Ska kunna beskriva branschens utrustning för att minska påverkan av buller, damm, vibrationer och felaktiga arbetsställningar.</p> <p>Ska kunna beskriva hur man väljer rätt utrustning och maskiner/verktyg för det tänkta arbetet.</p> <p>Ska kunna beskriva när det behövs aktuella kravkurser.</p>	<p>Ska kunna förklarade krav som ställs för att handha maskiner/verktyg och dess användningsområden.</p> <p>Ska kunna förklara vikten av att välja rätt utrustning och maskiner/verktyg för det tänkta arbetet i förhållande till arbetsmomentet, arbetsmiljön och hälsan.</p> <p>Ska kunna förklara de krav som ställs utifrån beställarens aktuella kravkurser.</p>	<p>Ska kunna handha och vårda maskiner/verktyg med en säker och ansvarsfull hantering.</p> <p>Ska kunna välja rätt utrustning och maskiner/verktyg för det tänkta arbetet.</p> <p>Ska kunna söka information om säker hantering av maskiner och verktyg.</p> <p>Ska kunna regelverket för ett säkert arbete.</p>	<p>Ska med visst stöd kunna handha maskiner/verktyg på ett säkert och ansvarsfullt sätt.</p> <p>Ska självständigt kunna välja rätt utrustning och maskiner/verktyg för det tänkta arbetet.</p> <p>Ska självständigt kunna värdera och ta ansvar för att maskiner och verktyg uppfyller kraven för att ett säkert arbete kan utföras.</p> <p>Ska självständigt kunna arbeta på ett säkert sätt utifrån Trafikverkets kravkurser</p>
BYGG- OCH ANLÄGGNINGSTEKNIK OCH BERÄKNINGAR	Bygg- och anläggningskonstruktioner	Ska kunna beskriva de vanligaste bygg- och anläggningskonstruktionerna och deras egenskaper och verkningssätt.	Ska kunna förklara skillnaden mellan olika konstruktioner och deras egenskaper, t.ex. ballast, stödmurar.	Ska kunna arbeta med olika konstruktioner samt utföra grundläggning för dessa.	
			Ska kunna förklara konstruktioners egenskaper ur ett beständighetsperspektiv		
	Mark- och anläggnings fysiska egenskapskrav och lösningar	Ska kunna beskriva mark- och anläggningsmaterialens egenskaper och användningsområden.	Ska kunna förklara anläggningsmaterials egenskaper och koppling till funktion och användningsområde, t.ex. dräneringsegenskaper, bärighet.	Ska kunna inhämta information om utförande av byggtkniska lösningar genom AMA.	Ska under handledning kunna inhämta information om utförande av byggtkniska lösningar genom AMA.
	Mätningsteknik	Ska kunna beskriva de vanligast förekommande analoga och digitala mätverktygen och deras användningsområden.	Ska kunna förklara toleranskrav, felkällor och dess konsekvenser i samband med mätning och utsättning.	Ska kunna använda de vanligaste mätverktygen för vanligt förekommande mätningar och ställa in utrustning efter angivna mått, t.ex. laserutrustning.	Ska under handledning kunna välja, använda samt ställa in mätverktyg efter arbetsuppgift.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Beräkningar	Ska kunna beskriva matematiska metoder för mängd- och volymeräkningar.	Ska kunna förklara grundläggande metoder för praktiska beräkningar.	Ska med omdöme och rimlighetstänkande kunna tillämpa matematik vid problemlösning och på basis av ritningsunderlag. Ska kunna beräkna volym och area för t.ex. beställning av material. Ska kunna beräkna volymvikter, maxlaster, densitet och volymförändringar för jord- och bergmaterial. Ska kunna tillämpa och lösa enkla formler och ekvationer. Ska kunna tolka enkla diagram.	Ska självständigt kunna lösa enklare byggtkniska beräkningar, som kan ligga till grund för till t.ex. materielbehov.
	Resurseffektivitet	Ska kunna beskriva resurseffektivitet och planering gällande material och maskiner.	Ska kunna förklara resurseffektivitet och planering, gällande material och maskiner, t.ex. materialåtgång, tidsåtgång, kostnader, beteende.	Ska kunna göra bedömningar och planera på ett resurseffektivt sätt gällande material, tid, utförande, mm.	Ska självständigt kunna göra bedömningar och planera för att arbeta på resurseffektivt sätt.
	Service och bemötande	Ska kunna beskriva förhållandet till kunder, medarbetare och andra yrkeskategorier.	Ska kunna förklara hur man bemöter kunder, medarbetare och andra yrkeskategorier på ett inkluderande och professionellt sätt utifrån olika behov och personligheter.	Ska kunna bemöta kunder, medarbetare och andra yrkeskategorier på ett inkluderande och professionellt sätt utifrån olika behov och personligheter.	Ska självständigt och i samverkan med andra kunna verka för ett inkluderande och professionellt bemötande.
Bergarbetare					
ARBETSMILJÖ	Arbetsberedning	Ska kunna beskriva vad en arbetsberedning är och dess betydelse.	Ska kunna förklara arbetsberedningens funktion.	Ska kunna tolka en arbetsberedning.	Ska under handledning kunna utföra arbete enligt arbetsberedning.
	Riskbedömning	Ska kunna beskriva vad en riskbedömning är och dess betydelse.	Ska kunna förklara riskbedömningens funktion.	Ska kunna tolka en riskbedömning.	Ska under handledning kunna upprätta och förstå en riskbedömning.
	Arbetsmiljö	Ska kunna beskriva Arbetsmiljöverkets föreskrifter och regelverk som berör arbetet.	Ska kunna förklara hur AFS och andra regelverk påverkar arbetet.	Ska kunna söka för arbetet relevant information i AFS och andra regelverk.	Ska självständigt kunna hitta relevant tillgänglig information och praktiskt tillämpa denna för arbetets gällande regelverk.
	Särskilda risker generellt	Ska kunna beskriva de särskilda riskerna för yrkesrollens arbetsmoment. Exempelvis rasrisker, kvarvarande sprängmedel.	Ska kunna förklara hur man kan förebygga de särskilda riskerna för yrkesrollen. Exempelvis rasrisker, kvarvarande sprängmedel.	Ska kunna planera och förebygga risker vid olika moment förknippat med arbetet.	Ska under handledning kunna genomföra arbetsmoment enligt planering så att man uppfyller kraven på en säker arbetsmiljö.
	Kemiska produkter	Ska kunna beskriva kemikaliehantering. Ska kunna beskriva var man hittar information om kemikaliehantering.	Ska kunna förklara kemikaliehantering utifrån tillgänglig information.	Ska kunna hitta och tolka relevant tillgänglig information om olika kemikalier.	Ska självständigt kunna hitta och tolka relevant tillgänglig information om olika kemikalier samt praktiskt tillämpa denna.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Omgivande risker	Ska kunna beskriva omgivande risker.	Ska kunna förklara risker vid t.ex. arbete på höjd, schaktarbete, rasrisker, kastrisker, höghöjdsarbete, hängande last och föremål i rörelse.	Ska kunna observera och värdera risker i samband med aktuella arbeten.	Ska självständigt kunna delta i säkerhetsarbetet.
BERGARBETE	Övergripande bergarbete	Ska kunna beskriva vad bergarbete innebär.	Ska kunna förklara var, hur och varför bergarbetet utförs.		
	Omgivningspåverkan	Ska kunna beskriva arbetets påverkan på den yttre miljön.	Ska kunna förklara hur bergarbeten påverkar den yttre miljön.		
	Media	Ska kunna beskriva behovet av vatten, läns, ventilation, el och kommunikation.	Ska kunna förklara hur olika media påverkar arbetet.		
	Geologi	Ska kunna beskriva geologiska förutsättningar.	Ska kunna förklara hur geologins egenskaper och struktur påverkar arbetet.		
	Ovanjordscykel	Ska kunna beskriva momenten för bergarbete ovan jord i en ovanjordscykel.	Ska kunna förklara momenten i en ovanjordscykel och deras funktion.	Ska kunna lägga upp en lämplig logistik för det tänkta objektet.	
	Tunnelcykel	Ska kunna beskriva momenten i en tunnelcykel.	Ska kunna förklara momenten i en tunnelcykel och deras funktion.	Ska kunna lägga upp en lämplig logistik för det tänkta objektet.	
	Bergmekanik	Ska kunna beskriva berg och bergarters egenskaper. Ska kunna beskriva hållfasthet, konstruktion, säkring och kontroll av öppningar i berg.	Ska kunna förklara belastningar och spänningar i berg och hur det säkras och kontrolleras.		
MASKINKUNSKAP	Bergmaskiner	Ska kunna beskriva de krav som ställs för handhavande av mobila maskiner för bergarbete. förekommande maskiner i branschen.	Ska kunna förklara användningsområden för mobila maskiner inom bergarbete.	Ska utifrån förkunskapskrav kunna handha bergyrkets mobila maskiner på ett säkert och ansvarsfullt sätt.	Med visst stöd kunna handha bergyrkets mobila maskiner på ett säkert och ansvarsfullt sätt.
	Service och underhåll	Ska kunna beskriva förebyggande underhållsarbete enligt en gällande standard för underhåll.	Ska kunna förklara underhållsarbete för maskiner och betydelsen av att följa en underhållsstandard för maskinen.	Ska kunna tolka en maskinmanual och underhållsstandard och utföra det underhåll som beskrivits för gällande maskin.	Ska självständigt kunna genomföra viss service och underhåll enligt givna instruktioner.
	Säkerhetskontroll	Ska kunna beskriva och utföra säkerhetskontroll som krävs enligt gällande maskinmanual.	Ska kunna förklara betydelsen av att utföra säkerhetskontroller som krävs enligt gällande maskinmanual och riskerna vid uteblivna/ofullständiga kontroller.	Ska kunna tolka en maskinmanual och utföra föreskriven säkerhetskontroll för maskintypen.	Ska självständigt kunna tolka en maskinmanual och utföra föreskriven säkerhetskontroll för maskintypen.
	Utrustning och verktyg	Ska kunna beskriva utrustning och verktyg för bergarbete.	Ska kunna förklara vikten av att välja ändamålsenlig utrustning och verktyg för det tänkta arbetet.	Ska kunna välja ändamålsenlig utrustning och verktyg enligt arbetsbetsbeskrivning för det tänkta arbetet.	Ska självständigt kunna välja ändamålsenlig utrustning och verktyg enligt arbetsbetsbeskrivning för det tänkta arbetet.
BERGBORRNING	Borresultatet	Ska kunna beskriva de faktorer som påverkar borresultatet, t.ex. hållavvikelser, inspända hål, håldjup och uppställning.	Ska kunna förklara hur olika faktorerna påverkar borresultatet.	Ska kunna vidta åtgärder som påverkar borresultatet.	Ska under handledning kunna vidta åtgärder som påverkar borresultatet positivt.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
		Ska kunna beskriva ett hålinmättningsprotokoll		Ska kunna tolka hålinmättningsprotokoll.	
	Borrmetoder	Ska kunna beskriva olika typer av borrar metoder t.ex. topphammare, sänkhammare, kärnbörning, TBM mm.	Ska kunna förklara olika borrar metoder och deras användningsområden.		
	Borrplaner	Ska kunna beskriva borrar- och laddplaner i förhållande till syftet med borrarningen.	Ska kunna förklara samband mellan borrar- och laddplaner samt deras inverkan på produktionen.	Ska kunna upprätta en borrarplan.	Ska självständigt kunna upprätta en borrarplan.
	Borrverktyg	Ska kunna beskriva olika typer av borrarverktyg, såväl maskinella som manuella.	Ska kunna förklara olika borrarverktyg och deras användningsområden.	Ska kunna utföra borrarning efter en given borrarplan.	Ska självständigt kunna borra efter en given borrarplan.
	Navigering	Ska kunna beskriva olika typer av styr- och riktmedel för borrarning; t.ex. datorstöd, GPS, autoborrarning.	Ska kunna förklara tillämpningsområden för olika riktmedel.	Ska kunna navigera efter en given navigeringsmetod.	Ska självständigt kunna navigera efter en given navigeringsmetod.
	Bergrensning	Ska kunna beskriva kraven på bergrensning.	Ska kunna förklara bergrensningens betydelse.	Ska kunna styra en bergrensning så att tillfredställande resultat nås.	Ska med visst stöd kunna styra en bergrensning.
	Schaktning	Ska kunna beskriva området schaktning för friläggande av berg samt schaktning av sprängt berg mot bergbotten och de risker som förknippas med detta.	Ska kunna förklara de risker som förknippas med schaktarbete t.ex. rasrisker, dolor. Ska kunna förklara säkert arbetssätt enligt arbetsmiljöföreskrifterna AFS och schaktning enligt AMA kring markentreprenader.	Ska kunna söka information för att arbeta på ett säkert sätt med schaktningsarbete. Ska kunna genomföra schaktningsarbete på ett säkert sätt.	Ska under handledning kunna planera och genomföra arbetsmoment för schaktning på ett säkert sätt.
BERGFÖRSTÄRKNING	Metoder	Ska kunna beskriva bergförstärkningsmetoder.	Ska kunna förklara metoder för bergförstärkning, både under drift och permanent.		
	Bultning	Ska kunna beskriva olika bulttyper inom bergarbete. Ska kunna beskriva krav som ställs på förstärkning och olika testmetoder. Ska kunna beskriva bruk för förstärkningsarbeten.	Ska kunna förklara bultens bärande funktion.		Ska självständigt kunna utföra bergbultning såväl manuellt som maskinellt. Ska självständigt kunna blanda bruk enligt instruktion och anvisning för bultning. Ska självständigt kunna utföra egenkontroller av bruk.
	Bygghandlingar	Ska kunna beskriva vilka bygghandlingar som anger krav och utförande av förstärkningsåtgärder.	Ska kunna förklara hur man tolkar bygghandlingar avseende krav och utförande av förstärkningsåtgärder.		Ska självständigt kunna tolka bygghandlingar som anger krav och utförande av förstärkningsåtgärder.
	Skrotning	Ska kunna beskriva de risker, ansvar som enligt regelverk gäller vid kontrollskrotning inför besiktning.	Ska kunna förklara följderna när man inte följer regelverk som gäller för kontrollskrotning inför besiktning.		Ska självständigt kunna hantera utrustning för skrotning.
	Sprutbetong	Ska kunna beskriva tekniker och appliceringsmetoder för sprutbetong.	Ska kunna förklara skillnader mellan tekniker och appliceringsmetoder för sprutbetong.		Ska självständigt kunna välja lämplig teknik för sprutbetong.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
INJEKTERING	Behov	Ska kunna beskriva de faktorer som påverkar behovet av injektering.	Ska kunna förklara de bakomliggande faktorerna och orsakerna till behovet av injektering.		
	Metoder	Ska kunna beskriva metoder och utrustning för injektering.	Ska kunna förklara bygghandlingar som anger krav och utförande av injektering.	Ska kunna tolka bygghandlingar som anger krav och utförande av injektering. Ska kunna använda maskinell utrustning för injektering.	
	Medel	Ska kunna beskriva de injekteringsmedel som används inom bergarbete.	Ska kunna förklara de faktorer som kan påverka slutresultatet av en injektering.	Ska kunna utföra testning av brukets egenskaper.	Ska under handledning kunna testa brukets egenskaper.
LADNING OCH SPRÄNGNING	Explosiva varor	Ska kunna beskriva olika typer av spräng- och tändmedel och deras egenskaper. Ska kunna beskriva var man hittar information om spräng- och tändmedel.	Ska kunna förklara användningsområden för olika typer av spräng- och tändmedel.	Ska kunna söka relevant information om olika typer av spräng- och tändmedel.	Ska självständigt kunna söka efter relevant information om olika typer av spräng- och tändmedel.
	Föreskrifter	Ska kunna beskriva vilka regelverk som påverkar arbetet, t.ex. Arbetsmiljöverkets föreskrifter (AFS). Ska kunna beskriva brandfarliga och explosiva varor (LBE, MSB). Ska kunna beskriva Polisens allmänna villkor gällande explosiva varor. Ska kunna beskriva ADR – farligt gods	Ska kunna förklara var man hittar relevant information i AFS, LBE, MSB, Polisens allmänna villkor för explosiva varor och ADR.	Ska kunna söka relevant information i föreskrifter och regelverk. Ska kunna tillämpa gällande föreskrifter och regelverk i arbetet.	Ska självständigt kunna hitta relevant tillgänglig information i gällande föreskrifter och regelverk och praktiskt tillämpa denna för arbetet gällande regelverk.
	Laddnings- och sprängresultat	Ska kunna beskriva faktorer som påverkar laddnings- och sprängresultatet t.ex. tändsättning (tädnfölj), vatten i borrhål, försättningshålavstånd, sprängmedelsegenskaper.	Ska kunna förklara hur olika faktorer påverkar laddnings- och sprängresultatet.	Ska kunna vidta åtgärder som påverkar laddnings- och sprängresultatet.	Ska under handledning kunna vidta åtgärder som påverkar laddnings- och sprängresultatet positivt.
	Laddmetoder	Ska kunna beskriva olika typer av laddmetoder.	Ska kunna förklara när man kan använda olika typer av laddmetoder.	Ska kunna utföra laddning med olika sprängmedel och metoder.	Ska under handledning kunna utföra laddning.
	Sprängteknik ovan jord	Ska kunna beskriva grundläggande sprängteknik vid ovanjordsarbeten såsom borrh-, ladd- och tändplaner.	Ska kunna förklara vilka faktorer som styr ett sprängarbets borrh-, ladd- och tändplaner vid ovanjordsarbeten.	Ska kunna bidra till att upprätta -borr-, ladd och tändplaner för ett givet arbete på en given plats.	Ska under handledning kunna planera för en given sprängning på en given plats.
	Sprängteknik under jord	Ska kunna beskriva grundläggande sprängteknik vid underjordsarbeten, såsom borrh-, ladd- och tändplaner.	Ska kunna förklara vilka faktorer som styr ett sprängarbets borrh-, ladd- och tändplaner vid underjordsarbeten.	Ska kunna bidra till att upprätta sprängplaner för olika typer av sprängarbeten.	Ska under handledning kunna planera för en sprängning för ett givet arbete på en given plats.
	Sprängplan	Ska kunna beskriva vilka krav som gäller för en sprängplan vid sprängning.	Ska kunna förklara vad en sprängplan ska innehålla.	Ska kunna bidra till att upprätta sprängplaner för olika typer av sprängarbeten.	Ska under handledning kunna bidra vid upprättande av en sprängplan för ett givet arbete med sprängmedel på en given plats.

Yrke: Bergarbetare

Område	Delområde	KUNSKAP		FÄRDIGHET	FÖRMÅGA
		Fakta	Förståelse		
	Säkerhet	<p>Ska kunna beskriva behovet av säker täckning.</p> <p>Ska kunna beskriva de faktorer som kan ge kastrisker; t.ex geologiska avvikelser, fel i borrhålsplaceringen- borrhålsavvikelse, bristfällig täckning mm.</p> <p>Ska kunna beskriva förebyggande felsökning genom egenkontroll.</p> <p>Ska kunna beskriva signalering vid sprängarbete.</p>	<p>Ska kunna förklara vad en säker täckning innebär.</p> <p>Ska kunna förklara åtgärder för felsökning.</p>	<p>Ska kunna planera för en säker täckning.</p> <p>Ska kunna utföra signalering vid utrymning samt signal vid återgång i samband med sprängning.</p>	<p>Ska självständigt kunna utföra signalering vid utrymning samt signal vid återgång i samband med sprängning.</p>
	Sprängning	<p>Ska kunna beskriva sprängning utifrån sprängplan.</p>	<p>Ska kunna förklara genomförande av sprängning utifrån sprängplan.</p>	<p>Ska kunna utföra de ingående momenten i viss laddning och sprängning.</p>	<p>Ska under handledning kunna ladda och spränga utifrån sprängplan.</p>
	Sprängjournal	<p>Ska kunna beskriva sprängjournaler</p>	<p>Ska kunna förklara sprängjournalens innehåll och betydelse.</p>	<p>Ska kunna föra in relevant information i en sprängjournal.</p>	<p>Ska under handledning kunna föra in relevant information i en sprängjournal.</p>